

РОЗ'ЯСНЕННЯ З АКТУАЛЬНИХ ПИТАНЬ АТЕСТАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

В які строки і як проводиться позачергова атестація працівників?

Відповідно до Типового положення про атестацію педагогічних працівників, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 06.10.2010 року № 930, атестація може бути черговою або позачерговою.

Позачергова атестація проводиться за заявою працівника з метою підвищення кваліфікаційної

категорії (тарифного розряду) або за поданням керівника чи педагогічної ради навчального закладу з метою присвоєння працівнику кваліфікаційної категорії, педагогічного звання та у разі зниження ним рівня професійної діяльності.

Згідно з п. 1.6 Типового положення позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії може проводитися не раніш як через два роки після присвоєння попередньої. Тобто якщо педагогічному працівнику кваліфікаційну категорію було присвоєно, наприклад, у квітні 2014 року то педагогічний працівник має можливість подавати заяву або керівник чи педагогічна рада подання не раніш 2016 року (з дня прийняття відповідного рішення атестаційною комісією у 2014 році).

При цьому, Типовим положенням не передбачено обмежень щодо строків проведення позачергової атестації з метою присвоєння педагогічного звання та у разі зниження працівником рівня професійної діяльності. Таким чином, позачергова атестація з метою присвоєння працівникові педагогічного звання може проводитися незалежно від строку проведення чергової атестації.

Чи потрібно подавати методичні розробки на схвалення вченою радою інституту післядипломної освіти педагогічним працівникам, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню "учитель-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник-гуртка-методист"?

Типовим положенням передбачено присвоєння педагогічних звань педагогічним працівникам, які досягли високих показників у роботі. Зокрема, пунктом 5.2 Типового положення визначено, що педагогічні звання "учитель-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник-гуртка-методист" можуть присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» (для педагогічного звання «керівник гуртка-методист» – найвищий тарифний розряд), здійснюють науково-методичну і науково-дослідну діяльність, мають власні методичні розробки, які пройшли апробацію та схвалені науково-методичними установами або професійними об'єднаннями викладачів професійно-технічних та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, закладів післядипломної освіти.

Вимога про обов'язкову підготовку власних методичних розробок педагогічними працівниками, які атестуються на відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, Типовим положенням не передбачена. Тобто, атестаційною комісією при атестації педагогічного працівника, який має педагогічне звання ("учитель-методист", "педагог-організатор-методист", "практичний психолог-методист", "керівник-гуртка-методист") і у міжатестаційний період не підготували нових методичних розробок, може бути прийнято

рішення про його відповідність раніше присвоєному педагогічному званню, якщо він продовжує здійснювати науково-методичну і науково-дослідну діяльність, але не запровадив нових методичних розробок, які були б схвалені науково-методичними установами.

Які вимоги до присвоєння педагогічного звання "старший учитель". Чи потрібно мати для цього друковані роботи? Чи може адміністрація закладу відмовити в розгляді заяви, мотивуючи їх відсутність?

Відповідно до пункту 5.3 Типового положення, педагогічне звання «старший учитель» може присвоюватися педагогічним працівникам, які мають кваліфікаційні категорії «спеціаліст вищої категорії» або «спеціаліст першої категорії» та досягли високого професіоналізму в роботі, систематично використовують передовий педагогічний досвід, беруть активну участь у його поширенні, надають практичну допомогу іншим педагогічним працівникам.

У Типовому положенні не міститься вимоги про необхідність підготовки претендентом на присвоєння педагогічного звання «старший учитель» друкованих праць з теорії та методики організації навчально-виховного процесу або з інших питань.

Необхідно враховувати також, що Типове положення не передбачає подання педагогічним працівником до атестаційної комісії заяв про присвоєння педагогічного звання. Присвоєння педагогічних звань здійснюється лише за поданням керівника або педагогічної ради навчального закладу.

За наслідками попередньої атестації у 2007 році педагогічному працівнику присвоєно кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання "старший вчитель". За міжатестаційний період працівник суттєво знизив рівень професійної діяльності. Чи має право керівник навчального закладу порушити клопотання про зниження такому працівнику кваліфікаційної категорії до рівня кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії» і комісія якого рівня може прийняти таке рішення?

Оскільки педагогічний працівник останній раз атестувався у 2007 році, він повинен у поточному навчальному році проходити чергову атестацію. Враховуючи, що керівником навчального закладу у минулому навчальному році не було порушено клопотання про позачергову атестацію працівника, який знизив рівень професійної діяльності, у поточному навчальному році він на загальних підставах має бути включеним до списку осіб, які підлягають черговій атестації.

До 1 березня 2012 року керівнику навчального закладу слід подати до атестаційної комісії характеристику діяльності педагогічного працівника у міжатестаційний період, у якій необхідно дати оцінку виконання педагогічним працівником посадових обов'язків, навести відомості про його професійну підготовку, творчі та організаторські здібності, ініціативність, компетентність, організованість, морально-психологічні якості, дані про участь у роботі методичних об'єднань тощо. Якщо керівник вважає, що педагогічний працівник не відповідає раніше присвоєній кваліфікаційній категорії, він має зазначити про це у характеристиці. Характеристика має бути неупередженою, об'єктивною, містити лише достовірні та перевірені дані.

Атестаційна комісія навчального закладу (атестаційна комісія I рівня) за результатами вивчення педагогічної діяльності вчителя, у разі підтвердження даних про суттєве зниження

ним рівня професійної діяльності, може ухвалити рішення про невідповідність працівника раніше присвоєній кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії».

Оскільки присвоєння кваліфікаційної категорії «спеціаліст вищої категорії» належить до компетенції атестаційної комісії відділу освіти (атестаційна комісія II рівня), прийняти рішення про відповідність (невідповідність) працівника цій кваліфікаційній категорії може лише атестаційна комісія II рівня.

За таких підстав, атестаційна комісія I рівня має порушити клопотання перед атестаційною комісією II рівня про визнання вчителя таким, що не відповідає кваліфікаційній категорії «спеціаліст вищої категорії» та про присвоєння йому кваліфікаційної категорії «спеціаліст першої категорії».